Prima zi a conferinţei Înţelegerii Balcanice

Discursurile d-lor J. Metaxas şi Gr. Gafencu la dineul dela ministerul de externe

In cursul dimineţii de Marţi d-nii general I. Metaxas, preşedintele de consiliu şi ministru de externe al Greciei; Sukru Saracioglu, ministrul de externe al Turciei şi Al. Ţinţar Markovici, ministrul de externe al Iugoslaviei s'au înscris în registrele M. S. Regelui.

După aceea au urmat vizitele de rigoare la I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea, prim ministru şi la d. Gr. Gafencu, ministru de externe.

Dejunul dela d. Gafencu

La orele 13 şi 30 a fost acasă la ministrul de externe un dejun intim la care au participat: preşedintele consiliului de miniştri al Greciei şi d-na Jean Metaxas, ministrul afacerilor străine al Turciei şi d-na S. Saracioglu, d. Alexandru Ţintar Marcovici, ministrul afacerilor străine al Iugoslaviei; d Iovan Ducici, ambasadorul Iugoslaviei; d. C. Collas, ministrul Greciei, ministrul Turciei şi d-na Suphi Tanriöer, vice-preşedintele consiliului de miniştri şi d-na Armand Călinescu, ministrul lucrărilor publice şi al comunicaţiilor şi d-na M Ghelmegeanu, generalul Paul Teodorescu, ministrul aerului şi marinei, d. AL. Creţianu, ministru plenipotenţiar, secretar general al ministerului afacerilor străine.

La mormântul soldatului necunoscut

D. I. Metaxas, preşedintele consiliului şi ministru de externe al Greciei

D. Ţinţar Marcovici, ministru de externe al Iugoslaviei

După amiază, cei trei miniştri de externe ai statelor balcanice aliate însoţiţi de miniştri respectivi la Bucureşti au mers consecutiv la mormântul Soldatului necunoscut unde au depus câte o coroană.

Din partea ministerului de externe român se aflau prezenţi: Capităneanu, de la direcţia protocolului, d. colonel Dumitrescu, şeful protocolului din garnizoana Bucureşti, d. I. Popescu, directorul muzeului militar şi căpitan Panaitescu.

Un escadron de onoare din reg. 4 Roşiori „Regina Maria" sub comanda d-lui căpitan Eugen Petit cu drapel şi fanfară şi garda de onoare a Eroului necunoscut din reg. 21 infanterie sub comanda d-lui locot. Stoicovici au dat onorurile militare.

*

De la mormântul Eroului necunoscut din parcul Carol I, d. Ţinţar Marcovici, ministrul de externe al Iugoslaviei, însoţit de delegaţia ce ia parte la conferinţa Înţelegerii balcanice, s'a dus la monumentul Regelui Alexandru I al Iugoslaviei dela regimentul 2 vânători de gardă din Capitală, care poartă numele ilustrului monarh dispărut, unde a depus o jerbă de flori.

AUDIENŢELE
LA M. S. REGELE

D-nii Metaxas, Sükrii Saracioglu şi Ţinţar Marcovici au fost primiţi Luni d. a., în audienţă de M. S. Regele.

D. Sukru Saracioglu, ministrul de externe al Turciei

PRIMA ŞEDINŢA

La orele 5.30 d. a. au sosit la ministerul de externe d-nii Metaxas, Saracioglu şi Ţinţar Marcovici cari au fost primiţi de d. Gr. Gafencu ministru de externe.

Cei patru membri ai Consiliului permanent s'au întrunit în cabinetul ministrului nostru de externe

După ce d. Metaxas a transmis preşedinţia consiliului d-lui Gafencu, acesta a declarat deschisă sesiunea ordinară a Consiliului permanent.

Cei patru miniştri de externe au făcut în această primă şedinţă un examen general al situaţiei europene şi în deosebi al situaţiei din Balcani. S'a constatat că există unitate de vederi asupra tuturor chestiunilor cari interesează cele patru ţări animate de dorinţa de a se stabili în Balcani o eră de pace şi de colaborare întemeiată pe bună credinţă reciprocă şi pe respectul integrităţii teritoriale a fiecărui stat în parte.

După acest examen general al situaţiei internaţionale consiliul a început cercetările chestiunilor speciale care formează ordinea de zi a Conferinţei fixând punctele principale care vor forma obiectul discuţiilor în şedinţa de azi dimineaţă.

Dineul dela externe

Luni seara la orele 20 şi 30 a fost la ministerul de externe un dineu oferit de d-na şi d. Gr. Gafencu în onoarea delegaţiilor la conferinţă.

La acest dineu au participat d-na şi d. Metaxas prim ministru al Greciei, d-na şi d. Saracioglu, ministru de externe al Turciei, d. Ţinţar Marcovici, ministrul de externe al Iugoslaviei, d. Ernest Urdărianu, ministrul Palatului, d. Flondor mareşalul Curţii Regale, membrii corpului diplomatic cu doamnele, membrii guvernului cu d-nele, consilierii regali şi rezidenţii regali cu d-nele, d-na şi d. general Gabriel Marinescu, subsecretar de stat la interne şi prefect al poliţiei Capitalei, d-na şi d. general Dombrowski, primarul Capitalei, d. N. Tabacovici, preşedintele Înţelegerei balcanice economice, personalul superior al ministerului de externe, personalul superior al legaţiilor din Capitală, suita şi membrii celor trei delegaţiuni balcanice, directorii de presă, etc.

DISCURSURILE

La şampanie s'au rostit următoarele discursuri :

Discursul d-lui ministru Grigore Gafencu

La şampanie d Gr. Gafencu a rostit următorul discurs:

Sunt fericit şi mândru că cea dintâi cinste datorită sarcinei ce Majestatea Sa Regele, Augustul meu Suveran, a binevoit să mi-o încredinţeze, este să vă primesc la Bucureşti şi să vă urez, în numele guvernului şi al poporului român, cu bucuria pe care o simţi întâmpinând prieteni scumpi şi credincioşi — bun venit în România.

Legăturile cari ne unesc şi a căror a cincea aniversare o sărbătorim astăzi, se întăresc pe măsură ce într'o lume încă adânc turburată, popoarele simt tot mai arzător nevoia păcii. Am urmărit şi am privit în acelaş chip evenimentele cari s'au desfăşurat, dela ultima noastră întâlnire, în anul trecut, la Ankara : înţelegerea noastră, întemeiată pe o tovărăşie de simţiminte şi de interese, a eşit şi mai unită. De aceea, noi vom urma cu hotărâre sarcina pe care ne-am luat-o credincioşi poruncilor păcii generale, vom veghea la o laltă la interesele cari ne privesc pe noi. Orice sforţare de destindere şi de apropiere între puteri, mari şi mici, va fi urmărită şi încurajată de noi, cu simpatie activă.

Dorim să colaborăm la deslegarea marilor probleme economice, de care atârnă, într'o măsură atât de largă, viaţa şi siguranţa popoarelor, într'un spirit de înţelegere şi de solidaritate europeană. In acelaş spirit, înţelegem să slujim leal idealul nostru comun de independenţă. Cu grija de a nu aduce vătămare sau umbrire nimănui şi de a nu pune greutatea străduinţelor noastre în cântarul forţelor, de cât pe talgerul păcii, vom apăra ordinea, care îngădue fiecăreia din ţările noastre să-şi împlinească liberă menirea ei naţională.

Suntem datori experienţei şi înţelepciunii acestui pământ, pe care vieţuim ca vecini, dela Adriatică la Marea Neagră, dela Carpaţi la insulele albastre ale Mării Egee, dela gurile Dunării la Strâmtori — ţinuturi pe cari atât de des le-am însângerat prin luptele şi faptele noastre războinice — că putem preţui la dreapta ei valoare înţelegerea frăţească ce ne uneşte astăzi.

A propune Europei pacea balcanică drept pildă şi dovadă de sforţare pacifică, încununată de succes, părea un rămăşag. L-am ţinut. Il vom ţine cu şi mai multă hotărâre, încrezători în lumina pe care o împrăştie voinţa noastră de pace şi în puterea ei convingătoare.

Răsfoind dosarul, voluminos acum, al înţelegerii noastre, m'am oprit, nu fără emoţie, la aceste cuvinte cari spun atât de înălţător scopul pe care îl urmărim :

„Unirea balcanică este un ideal care ne-a atras din totdeauna. Sunt fericit să constat că acest ideal se ridică pe temelii din ce în ce mai tari. Sunt sigur că vom ajunge odată la o formă desăvârşită, la care puţini cutează azi să se gândească. Acest viitor nu e aşa de îndepărtat şi cred că ne va fi cu putinţă să-l ajungem chiar noi. Dar, mai ales acei, cari vor putea să-l folosească din plin, vor avea de ce să se bucure".

Vai, cel care anul trecut la Ankara rostea aceste cuvinte de nădejde, nu va putea să se bucure de progresele unei opere în care credea cu intuiţia sa fără greş.

Sunt numai câteva luni de când Majestatea Sa Regele Carol a avut prilej să cunoască şi să preţuiască pe cel dintâi preşedinte al republicei Turce, despre care a păstrat o impresie adâncă de neşters.

Ne închinăm cu evlavie înaintea memoriei lui Kemal Ataturk şi păstrăm cu grijă amintirea cuvintelor prin care marele şef de stat îşi afirma credinţa în înţelegerea noastră.

Datorim d-lui preşedinte Metaxas, care a condus cu înalta sa competenţă înţelegerea noastră anul trecut, de a fi semnat la Salonic, în numele nostru un acord cu Bulgaria. Această însemnată înfăptuire e mărturie a dorinţei noastre de a chema, pe picior de deplină egalitate, toate popoarele vecine, să se alăture nouă pentru a desvolta în comun raporturi de prietenie şi de bună vecinătate.

Să îndrăsnesc a aminti vizita pe care am avut cinstea să o fac, acum de curând, la Belgrad şi care a permis guvernelor celor două ţări să constate că Iugoslavia şi România, unite prin atâtea legături şi prin atâtea interese comune, au rămas adânc devotate unei politici de înţelegere şi de solidaritate, care ţine seama de realităţile înconjurătoare şi de acelea pe cari se întemeiază puterea şi securitatea Statelor lor? Cum aceste principii stau la însăşi temelia Înţelegerii Balcanice, era firesc ca cele două ţări să fi manifestat, cu acelaş prilej, fidelitatea lor faţă de prietenii turci şi greci şi încrederea lor neclintită în viitorul unirii noastre.

Cu speranţa că, în împlinirea operii noastre de pace, Conferinţa dela Bucureşti va însemna un pas înainte, ridic paharul şi beau în sănătatea Majestăţii Sale Regele elenilor, în sănătatea Majestăţii Sale Regele Iugoslaviei, a Alteţei Sale Regale Principele Paul al Iugoslaviei şi a membrilor Inaltei Regenţe, în sănătatea Excelenţei Sale Preşedintele Republicei Turciei ; beau deasemenea în sănătatea eminenţilor oaspeţi, excelenţele lor d-nii Metaxas, Saracioglu şi Ţinţar Marcovici, precum şi a doamnelor Metaxas şi Saracioglu, cari ne-au făcut graţia şi marea plăcere de a accepta ospitalitatea noastră. Beau pentru gloria şi propăşirea popoarelor Înţelegerii Balcanice

Discursul d-lui preşedinte Jean Metaxas

D. Jean Metaxas a răspuns următoarele:

Deosebit de sensibili la cuvintele atât de amabile pe pe care le-aţi rostit, vă mulţumim foarte călduros.

Am fost foarte mişcaţi, colegii mei şi cu mine, de primirea atât de călduroasă pe care ne-aţi rezervat-o şi care confirmă încăodată proverbiala ospitalitate română.

Am fost cu atât mai mişcaţi, cu cât mărturiile de simpatie al căror obiect am fost din momentul în care am sosit în frumoasa Dv. capitală, se adresează nu numai nouă, dar şi ţărilor noastre, cari sunt unite cu România, prin legături indisolubile.

Vă rog să-mi daţi voe deci, să vă exprim aici toată recunoştinţa noastră adâncă.

Aş vrea să subliniez admiraţiunea noastră călduroasă pentru progresele atât de remarcabile, înfăptuite în toate domeniile de poporul român sub imboldul rodnic al Majestăţii Sale Regele Carol, care conduce cu hotărâre România, prietena şi aliata noastră, spre marele ei viitor.

Vă rog să credeţi, Domnule ministru, că nimeni nu se bucură de aceasta mai mult ca noi.

Dela ultima noastră întâlnire un dureros eveniment ne-a afectat adânc şi cu cea mai vie emoţie ne-am asociat la doliul naţional care a lovit atât de crunt pe prietena şi aliata noastră Turcia.

Evocând marea figură a lui Kemal Ataturk, onorăm amintirea acestui ilustru Şef, care a fost unul dintre cei mai însemnaţi făuritori ai Înţelegerii Balcanice, căreia i-a acordat încrederea lui cu cea mai nobilă sinceritate.

Reuniunea noastră împrumută dela împrejurările de astăzi însemnătatea sa morală şi politică şi dă prilej la o nouă manifestare strălucită a prieteniei noastre neclintite marcată prin fericitul eveniment al recentei ridicări la la rangul de Ambasade a Legaţiilor noastre respective, ceeace subliniază dezvoltarea din ce în ce mai importantă a legăturilor noastre.

Reuniunea noastră vine să afirme încă odată strânsa noastră unire, bazată pe comunitatea intereselor noastre, pe încrederea mutuală şi prin credinţa noastră adâncă în idealul păcii.

Este oare necesar de a repeta că Înţelegerea Balcanică nu urmăreşte nici un scop agresiv? Că ea este deschisă tuturor bunevoinţelor, ca şi oricărei colaborări sincere şi că, însufleţite de dorinţa de a întreţine relaţii de încredere cu toţi vecinii, Statele cari o compun nu aspiră decât la pace, — o pace bazată pe demnitate, pe respect mutual, pe libertatea fiecăruia şi a tuturor?

Nu venim să negociem sau să semnăm noui acorduri, căci nu e nevoe să întărim pe acelea cari ne leagă atât de strâns.

In adevăr, ce legătură ar putea fi mai puternică decât aceia care uneşte cele patru State ale noastre, în voinţa lor de salvgardare a teritoriului naţional şi de inviolabilitate a frontierelor lor pe care sacrificiul morţilor lor l-au fixat definitiv?

Ce nou acord ar putea să mai întărească comuna şi legitima lor grijă de a asigura prosperitatea popoarelor lor?

Ne-am întrunit pentru a sublinia strânsa noastră solidaritate, pentru a proclama că — totdeauna credincioşi politicii noastre — vom continua să servim leal cauza generală a păcii, perseverând în sforţarea pe care de cinci ani o urmărim în comun şi care îşi găseşte cea mai bună expresie în recentul acord dela Salonic liber negociat şi încheiat între Statele Înţelegerii Balcanice şi Bulgaria.

Acest acord este rezultatul fericit al negocierilor însufleţite de o bunăvoinţă reciprocă în vederea creerii unei atmosfere de destindere şi de înţelegere, care să îngădue odată cu stabilirea unei egalităţi perfecte între Statele Înţelegerii Balcanice şi Bulgaria, desvoltarea celor mai cordiale relaţiuni.

Mărturie a încrederii care caracterizează relaţiile între oamenii de stat responsabili ai Înţelegerii Balcanice şi ai Bulgariei, Acordul dela Salonic marchează o etapă istorică în evoluţia relaţiilor lor şi autorizează speranţa unui viitor mai bun, atât de arzător dorit de popoarele noastre.

Astfel, în prezenţa gravei dificultăţi care în acest moment preocupă atât de mult spiritele, în faţa nesiguranţei zilei de mâine în care trăeşte lumea, Înţelegerea Balcanică aduce, în măsura mijloacelor sale o contribuţie efectivă la sforţările desfăşurate în vederea menţinerii şi consolidării păcii.

Să facem urări fierbinţi pentru ca aceste nobile sforţări să fie încoronate de succes.

Şi facă-se să fie sprijinite de dorinţa de pace care însufleţeşte toate popoarele, aşa încât să renască încrederea, aşa încât îngrijorării care strânge toate inimile să-i urmeze liniştea şi seninătatea şi ca în sfârşit să se ridice zorile unei lungi perioade de pace.

In acest spirit, ridic paharul meu întru sănătatea şi fericirea personală a Majestăţii Sale Regelui Carol al României spre mărirea şi prosperitatea nobilei Naţiuni române amică şi aliată, în sănătatea voastră, Domnule Ministru şi în sănătatea Doamnei Gafencu.

*

După dineu a fost o recepţie la care au luat parte în afară de participanţii la dineu, numeroase personalităţi din înalta societate, delegaţiile de presă la conferinţă, etc.

D. preşedinte Metaxas rostindu-şi discursul

Conferinţa Înţelegerii balcanice a presei

Primirea delegaţilor străini în gara de Nord

După cum am anunţat, odată cu conferinţa consiliului permanent al Înţelegerii balcanice, se ţine la Bucureşti şi conferinţa Înţelegerii balcanice a presei.

Luni dimineaţă au sosit în Capitală cele trei delegaţiuni ale comitetelor respective ale celor trei ţări balcanice: turc, grec şi iugoslav.

La ora 9 şi 45, cu trenul de Timişoara au sosit ziariştii iugoslavi şi câteva minute mai târziu cu trenul de Constanţa, ziariştii greci şi turci.

Confraţii străini au fost salutaţi la sosire de d-nii Suphi Tanrioer, ministrul Turciei la Bucureşti, Ion Dragu, directorul presei din subsecretariatul propagandei, Raul Anastasiu, directorul presei din ministerul de externe. Al. Săndulescu, preşedintele Sindicatului ziariştilor şi vice-preşedinte al comitetului P. E. B. al cărui preşedinte este d. Ion Lugosianu, absent din ţară, N. Batzaria membru în comitetul P. E. B., personalul superior al direcţiunii presei şi propagandei şi numeroşi ziarişti dela cotidianele din Capitală.

Deschiderea conferinţei

La orele 12, în sala de festivităţi a Camerei de comerţ s'a deschis conferinţa.

D. EUGEN TITEANU, subsecretar de stat al propagandei a rostit următoarele:

Să-mi fie îngăduit să aduc din partea guvernului român şi în special din partea subsecretariatului de stat al propagandei, salutul camaraderesc confraţilor, cari reprezintă aici presa greacă, turcă, iugoslavă şi română.

In această clipă gândurile noastre se îndreaptă spre acel care a fost marele Ataturk constructorul şi reformatorul Turciei moderne, animatorul incomparabil şi creatorul politic de istorică amploare. Nu putem uita că marele Ataturk — ca iniţiator al Înţelegerii Balcanice—a fost în fapt, şi primul îndrumător al lucrărilor noastre de presă. Memoria lui care va străluci în istoria universală rămâne, între altele, strâns legată de sforţările pe care astăzi sunteţi chemaţi şi d-voastră să le desăvârşiţi pe căile păcii.

Ceeace ne uneşte astăzi, este solidaritatea profesională şi sentimentul puternic al necesităţilor de colaborare balcanică.

După ce arată că Înţelegerea balcanică este de fapt o metodă a cunoaşterei reciproce, singura cale prin care se poate asigura o pace şi o colaborare fecundă între popoare, d-sa spune că în acest domeniu rolul presei este esenţial, covârşitor.

Din acest punct de vedere, adaugă d-sa, presa iugoslavă, turcă, greacă şi română a dat un exemplu care ar trebui să fie generalizat

D. AL. SANDULESCU a adus salutul d-lui Ion Lugosianu, preşedintele de onoare al Înţelegerei balcanice a presei, reţinut în străinătate dar pe care — a spus d. Săndulescu—„vă rog să-l socotiţi prezent, aşa după cum m'a rugat să v'o declar şi după cum eu personal ştiu că este şi că rămâne".

D. Săndulescu continuând a spus următoarele:

Intrunindu-ne azi, vom dovedi că înţelegem să conlucrăm în spirit de concordie perfectă, aşa după cum ştiu totdeauna ziariştii s'o facă, pentru ca lucrările noastre să poată duce la rezultatele practice cele mai bune, corespunzătoare intereselor presei în special cari sunt în general interesele mari ale opiniei publice.

D. IUNUS NADI, preşedintele comitetului naţional turc după ce a constatat faptul că în niciunul din ziarele ţărilor aliate balcanice nu şi-a găsit loc nici un cuvânt neplăcut pentru niciuna din ţările Înţelegerei Balcanice, ceeace — a spus d-sa — constitue un succes important şi preludiul unei adevărate victorii, a încheiat aducând omagii M. S. Regelui Carol.

D. GEORGES SEFERIADES, vice-preşedinte al comitetului naţional grec, după ce a reamintit vremurile grele ale crizei internaţionale din Septembrie trecut, a subliniat rolul pe care l'a jucat presa pentru care aceste evenimente au fost, mai ales pentru presa balcanică prilejuri zilnice de a ajuta guvernele respective în acţiunea lor pacificatoare.

Misiunea presei balcanice — a spus d-sa — este ca o datorie de a aduce, printre popoarele balcanice virtutea păcei care se naşte din forţa sufletului.

„Gândindu-ne la proprille noastre naţiuni — a încheiat oratorul — vedem clar drumul către fraternitatea balcanică şi credinţa noastră într'însa este bazată în mod esenţial pe această concordanţă a idealului nostru naţional şi a idealului nostru comun".

D. COSTA LUCOVICI, directorul biuroului central al presei de la prezidenţia de consiliu de miniştri iugoslav a relevat strânsele legături care unesc popoarele balcanice aliate.

„Nimic nu ne desparte — a spus d-sa — dimpotrivă totul ne apropie popoarele noastre: calităţile sufleteşti, obiceiurile, mentalitatea însăşi şi interesele economice şi politice.

„Înţelegerea balcanică are avantajul de a găsi în presa greacă, turcă, română şi iugoslavă un instrument puternic al politicei sale constructive şi pacifice.

Oratorul a încheiat aducând numele presei iugoslave omagii Suveranului României.

DINEUL

Comitetul naţional român Înţelegerei presei balcanice a oferit Luni la prânz un dejun la restaurantul Capşa, în cinstea delegaţiilor ziariştilor aliaţi.

Au participat în afară de comitetele respective numeroşi ziarişti români şi străini precum d. Eug. Titeanu, subsecretar de stat la propagandă.

La şampanie au luat cuvântul arătând însemnătatea conferinţei Înţelegerii balcanice a presei rolul pe care-l are presa în opera de colaborare între popoare d-nii A. Săndulescu, preşedintele sindicatului ziariştilor; Bata Iovanovici, preşedintele comitetului naţional iugoslav; d. Iunus Nadi preşedintele comitetului naţional turc; d. Vekiarelli, directorul agenţiei telegrafice atenience, membru în comitetul Înţelegerii balcanice de presă.

D. Eugen Titeanu, subsecretar de stat al propagandei, a închiat seria cuvântărilor mulţumind pentru cuvintele de frumoase preţuire pe care reprezentanţii delegaţiilor greacă, turcă şi iugoslavă le-au dedicat României şi pentru omagiul adus M. S. Regelui Carol al II-lea.